

[5. 8.]

BIJLAGE F.

(Zie hoofdstuk **B**, § 2, van het verslag.)

OVERZICHT van de samenstelling der oorlogsmarine in Nederlandsch-Indië over het jaar 1883.

N A A M E N S O O R T DER S C H E P E N. De met een * geteekende schepen zijn zoogenaamd „inlandsch bemand” (verg. het verslag hiervoor blz. 41 noot a).	Samen- stelling.	Te water gelaten in:	Diepgang in decimeters.	Aantal vuur- monden.	Stoom- vermogen in paarde- krachten (nominaal).	Grootste vaart onder stoom in geogr. mijlen (per wacht van 4 uren).	Tonnen- inhoud.
Indisch eskader.							
<i>Schroefstoomschip 2de klasse.</i>							
Watergeus	hout.	1864	49	6	280	7	682
<i>Schroefstoomschepen 4de klasse.</i>							
Riouw	composite- bouw.	1872	35	3	80	6 à 7	322
Banda	idem.	1873	35	3	80	7 à 8	323
Pontianak.	idem.	1873	35	3	90	6 à 7	350
Bandjermasin.	idem.	1874	35	3	90	6 à 7	350
*Palembang	idem.	1874	35	3	90	6 à 7	330
Sambas.	idem.	1874	35	3	90	6 à 7	330
*Samarang	ijzer met houten huid en zinken dubbeling.	1876	35	3	90	6 à 7	323
Batavia.	idem.	1876	35	3	90	6 à 7	323
Makassar	idem.	1876	35	3	90	6 à 7	323
Padang	idem.	1878	35	4	90	6 à 7	323
Benkoelen.	idem.	1879	35	4	90	6 à 7	383

a) Het aantal Europeesche vuurstokers is berekend naar de voor Indië geldende formatie, dat is op de helft van het organiek getal. In 1883 werd de formatie van de Europeesche bemanning der raderstoomschepen 2de, 3de en 4de klasse en der schroefstoomschepen 4de klasse met een provoost vermeerderd; daarentegen voor de schroefstoomschepen 1ste klasse met 6 bootsmansleerlingen verminderd. Eén kapitein

B E M A N N I N G.						Wanneer in Nederlandsch- Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Waar bij het einde des jaars gestationneerd.	Verdere aantekeningen (die ook het 1ste kwartaal 1884 betreffen en, wat het jaar 1883 aangaat, zich aansluiten aan de opgaven in bijl. F van 't vorig verslag).
a) Bepaalde sterkte (ongerekend de 10 pct. bovenrol).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.						
Euro- peanen.	Inlan- ders.	31 Dec. 1882.		31 Dec. 1883.				
		Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.			
....		102	66			4 Juni 1873		Den 28sten Juni 1883 uit het station Celebes en onderhoorigheden op Java teruggekomen, en den 15den Augustus daaraanvolgende, ingevolge Indisch besluit dd. 29 Juli 1883, n°. 9, als niet meer in aanmerking komende voor herstelling, voor goed uit de sterkte afgevoerd ten einde publiek te worden verkocht.
75	24			67	22	4 Aug. 1873	Bestemd voor diensten buiten de stations.	Van 1 April 1883 af in conservatie ge- weest. Den 6den October 1883 te Soerabaja weder in dienst gesteld; verrichtte vervolgens hydrographische opnemingen, eerst in straat Banka en daarna in straat Soenda.
75	24	68	23	69	26	19 Aug. 1873	Zuider-en Ooster- afd. van Borneo	Was gedurende een gedeelte van Maart 1883 te Soerabaja om gedokt en her- steld te worden.
....						7 Sept. 1874		Was, na sedert 1 Juli 1881 in herstelling te zijn geweest, sedert 1 April 1883 in conservatie.
75	24	65	23	71	26	7 Sept. 1874	Celebes en onder- hoorigheden.	Was in Maart en in Augustus 1883 te Soerabaja om gedokt en hersteld te worden.
61	37	58	36	58	36	6 Oct. 1874	Atjeh.	Was in Mei 1883 te Pinang om gedokt te worden.
75	24	75	24	67	24	8 Oct. 1874	Celebes en onder- hoorigheden.	Was in het begin van Mei 1883 te Soerabaja om gedokt en hersteld te worden.
61	37	56	36	62	35	6 Juni 1877	Molukken.	Was in Mei en Juni 1883 te Soerabaja om gedokt te worden en eenige her- stellingen aan den distilleertoestel te ondergaan.
....						3 Sept. 1877		Was, na sedert 14 Augustus 1882 in herstelling te zijn geweest, sedert 20 Juni 1883 in conservatie.
75	24	71	24	73	20	7 Nov. 1877	Atjeh.	Was in Augustus 1883 te Pinang om gedokt te worden.
76	24	73	23	68	21	3 April 1879	Bestemd voor diensten buiten de stations.	Den 12den Juni 1883 uit het station Noordelijk Sumatra op Java terug- gekomen, werd de <i>Padang</i> te Onrust gedokt en daarna aangewezen voor het verrichten van astronomische plaatsbepalingen op de oostkust van Borneo.
76	24	75	22	75	23	29 Juli 1880	Atjeh.	Dokte te Pinaug in Augustus 1883. In het eerste kwartaal 1884 naar Singa- pore verrokken om aldaar herstellin- gen te ondergaan.

der mariniers en één schrijver werden uit de bepaalde sterkte van het wachtschip te Batavia overgebracht in de formatie aangenomen voor het wachtschip te Soerabaja. De bepaalde sterkte van het raderstoomschip 2de klasse *Soerabaja* is opgegeven alsof deze bodem reeds den dienst van wachtschip te Batavia had aanvaard.

N A A M E N S O O R T DER S C H E P E N. De met een * geteekende schepen zijn zoogenaamd „inlandsch bemand” (verg. het verslag hiervóór blz. 41 noot a).	Samen- stelling.	Te water gelaten in:	Diepgang in decimeters.	Aantal vuur- monden.	Stoom- vermogen in paarde- krachten (nominaal).	Grootste vaart onder stoom in geogr. mijlen (per wacht van 4 uren).	Tonnen- inhoud.
*Madura	ijzer met houtenhuid en zinken dubbeling.	1880	35	4	90	6 à 7	323
Bali	idem.	1878	35	4	90		323
<i>Raderstoomschepen 2de klasse.</i>							
Soerabaja	hout.	1867	43	2	220	6 à 7	1077
Bromo	ijzer met hout- en zink- bekleding.	1874	38	6	200	8	695
*Merapi.	idem.	1874	38	6	200	7	672
<i>Raderstoomschepen 3de klasse.</i>							
*Sumatra	ijzer.	1867	35	4	200	7	672
Borneo	idem.	1867	35	4	200	7	606
Banka	idem.	1867	35	4	200	7	606

B E M A N N I N G.						Wanneer in Nederlandsch- Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Waar bij het einde des jaars gestationneerd.	Verdere aantekeningen (die ook het 1ste kwartaal 1884 betreffen en, wat het jaar 1883 aangaat, zich aansluiten aan de opgaven in bijl. F van 't vorig verslag).
a) Bepaalde sterkte. ongerekend de (10 pct. bovenrol).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.						
Euro- peanen.	Inlan- ders.	31 Dec. 1882.		31 Dec. 1883.				
		Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.			
62	37	62	35	61	37	29 Oct. 1880	Atjeh.	Dokte in Juli 1883 te Pinang. In October vertrok de <i>Madura</i> nogmaals derwaarts om de brandstof aan te vullen.
76	24			77	23	14 Nov. 1883	Bestemd voor diensten buiten de stations.	Onderging na aankomst uit Nederland eenige voorzieningen te Soerabaja en kruiste daarna van 28 December 1883 tot 26 Januari 1884 in straat Soenda, ten einde de scheepvaart in kennis te stellen met de veranderingen, in het vaarwater ontstaan door de uit- barsting op Krakatau; vervolgens werd de <i>Bali</i> bestemd om het toezicht te houden bij het leggen van den telegraafkabel tusschen Kalianda en Nieuw-Anjer. In het eerste kwartaal 1884 verving de <i>Bali</i> in de wateren van Atjeh de <i>Benkoelen</i> .
122	35	108	70	117	65	In Indië in dienst gesteld op 1 Nov. 1871 (aldaar gebouwd).	Atjeh.	Den 17den Januari 1884 uit het station Noordelijk Sumatra op Java terug- gekomen, verrichtte de <i>Soerabaja</i> sedert den 24sten dier maand den dienst van wachtschip te Batavia.
101	33			108	32	3 Sept. 1875	Atjeh.	Werd den 16den Augustus 1883, na sedert 15 Juni 1881 tijdelijk uit de sterkte te zijn afgevoerd geweest wegens herstellingen, te Soerabaja weder in dienst gesteld, kruiste van 14—25 September 1883 in straat Soenda ter beveiliging van de scheep- vaart, en nam daarna den dienst als wachtschip te Batavia van de <i>Koning der Nederlanden</i> over. Den 13den De- cember 1883 vertrok de <i>Bromo</i> naar Atjeh.
78	61			82	59	16 Aug. 1875	Molukken.	Na geruimen tijd wegens herstellingen tijdelijk buiten dienst te zijn geweest, den 11den Januari 1883 weder in de sterkte opgenomen en den 27sten Februari daaraanvolgende van Soera- baja naar de Molukken vertrokken.
73	54	73	69	71	51	22 Febr. 1868		Vertoonde in April en Mei 1883 de vlag in de wateren van Banka en onder- hoorigheden, onderzocht daarna den toestand van het vaarwater in straat Soenda, na de eerste uitbarsting op Krakatau, en vertrok den 6den Juni 1883 van Batavia naar Makassar. Was in Juni 1883 en van 25 December 1883 tot 17 Januari 1884 te Soerabaja om te dokken en eenige herstellingen te ondergaan; sedert den 20sten van laatstgenoemde maand te Makassar terug.
.....		60	41			2 Mei 1868		Was sedert 10 Januari 1883 tijdelijk buiten dienst tot het ondergaan van herstellingen. Den 13den Januari 1884 te Soerabaja in conservatie genomen.
92	30	90	37	94	26	27 Mei 1868	Atjeh.	Werd, na de opheffing van de sluiting der Indragiri-rivier voor allen in- en uitvoer (13 Mei 1883), tijdelijk aan de scheepsmacht in Atjeh toegevoegd. Dokte en onderging eenige herstel- lingen te Singapore in Mei 1883 en in Februari 1884. Was in Augustus en vervolgens in September 1883 eens korte poos te Pinang ten einde aldaar kolen te laden.

N A A M E N S O O R T DER S C H E P E N. De met een * geteekende schepen zijn zoogenaamd „inlandsch bemand” (verg. het verslag hiervóór blz. 41 noot a).	Samen- stelling.	Te water gelaten in:	Diepgang in decimeters.	Aantal vuur- monden.	Stoom- vermogen in paarde- krachten (nominaal).	Grootste vaart onder stoom in geogr. mijlen (per wacht van 4 uren).	Tonnen- inhoud.
<i>Raderstoomschepen 4de klasse.</i>							
*Onrust	ijzer.	1863	20	3	80	6	?
Oenarang	idem.	1875	24	3	100	6 à 7	211
Salak	idem.	1875	18	3	80	6 à 7	184
*Soembing	idem.	1878	22	4	100	8 à 9	630
*Sindoro	idem.	1878	23	4	100	8	630
<i>Opnemingsvaartuigen.</i>							
*Hydrograaf (schroefstoomschip 4de klasse) .	composite- bouw.	1873	36	2	80	5	322
*Blommendal (schoenerbrik)	ijzer met hout bekleed.	1882	32				176
*Melvill van Carnbée (schoenerbrik). . .	idem.	1882	32				176

B E M A N N I N G.						Wanneer in Nederlandsch- Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Waar bij het einde des jaars gestationneerd.	Verdere aantekeningen (die ook het 1ste kwartaal 1884 betreffen en, wat het jaar 1883 aangaat, zich aansluiten aan de opgaven in bijl. F van 't vorig verslag)
a) Bepaalde sterkte. ongerekend de (10 pct. bovenrol.)		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.						
Euro- peanen.	Inlan- ders.	31 Dec. 1882.		31 Dec. 1883.				
		Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.			
40	33	40	34	47	33	In Indië in dienst gesteld op 1 Mei 1863 b)	Zuider- en Ooster- afd. van Borneo.	Dokte in Mei en November 1883 te Soerabaja en onderging toen ook eenige herstellingen.
.....						Id. 1 Juni 1877 b)		Sedert het laatst van 1882, na herstel- lingen te hebben ondergaan, in con- servatie genomen.
50	22	48	21	49	21	Id. 27 Dec. 1877 b)	Westerafdeeling van Borneo.	Kwam, na de opheffing (omstreeks medio Mei 1883) van de sluiting der Indragiri-rivier voor allen in- en uit- voer, te Riouw in station. Na te Singapore gedokt en eenige herstel- lingen ondergaan te hebben, vertrok de <i>Salak</i> den 13den Juli 1883 van Riouw naar Pontianak om in het station der Westerafdeeling van Borneo dienst te doen. In November werd deze bodem tijdelijk toegevoegd aan de scheepsmacht in het station Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, doch keerde van daar den 2den December 1883 te Pontianak terug.
70	33	62	32	67	32	Id. 1 Aug. 1879 b)	Palembang.	Den 30sten April 1883 uit het station der Westerafdeeling van Borneo op Java teruggekomen, werd de <i>Soembing</i> te Onrust gedokt en den 21sten Juni naar Palembang gezonden. Van daar maakte deze bodem in September, en later nogmaals in November, voor dienstaangelegenheden eene reis naar Batavia.
70	33	70	40	83	38	Id. 15 April 1880 b)	Zuider- en Ooster- afd. van Borneo	In Juli 1883 dokte de <i>Sindoro</i> te Soera- baja en onderging aldaar eenige kleine herstellingen.
21	61	19	59	20	52	27 Sept. 1874	Tandjong Pandan (Billiton).	De <i>Hydrograaf</i> zette gedurende 1883 de opneming in het zeegebied der Westerafdeeling van Borneo en in straat Karimata geregeld voort tot medio September, toen deze bodem naar Java werd opgeroepen om de veranderingen in den bodem rondom Krakatau in kaart te brengen. Na deze werkzaamheden volbracht te hebben, keerde de <i>Hydrograaf</i> den 22sten No- vember van Batavia naar het op- nemingssterrein terug.
19	48			17	49	28 Dec. 1882		Den 11den Januari 1883 in dienst ge- steld, vertrok de <i>Blommendal</i> naar de baai van Bantam om een aanvang te maken met de opneming der Noord- kust van Java. Dokte te Onrust in Juni, Augustus en December. In de tweede helft van Januari 1884 weder naar het terrein der opneming ver- trokken, en wel naar de Zutphen- eilanden.
19	45			17	47	1 Jan. 1883	Indramajoe.	Den 16den Januari 1883 in dienst ge- steld, vertrok de <i>Melvill van Carnbée</i> den 2den April naar Indramajoe om een aanvang te maken met de opneming der Noordkust van Java. Dokte te Onrust in Juni, Augustus en in de eerste helft van December.

b) In Nederland vervaardigd en te Soerabaja ineengezet.

N A A M E N S O O R T DER S C H E P E N.	Samen- stelling.	Te water gelaten in:	Diepgang in decimeters.	Aantal vuur- monden.	Stoom- vermogen in paarde- krachten (nominaal).	Grootste vaart onder stoom in geogr. mijlen (per wacht van 4 uren).	Tonnen- inhoud.
<i>Wachtschepen.</i>							
Zeeland.	hout.	1859	67	28			2067
Gedeh	idem.	1874	38	10			1421
Curacao	idem.	1863	55	14	250	8	1083
Kanonnerboot n ^o . 14.	idem.	1864	13	1			
Auxiliair eskader.							
<i>Ramtoerscheepen.</i>							
Koning der Nederlanden.	ijzer.	1874	60	8	600	12	2971
Prins Hendrik der Nederlanden . . .	idem.	1866	55	8	400	11	2000

c) Hieronder is tevens begrepen het personeel dat op het wachtschip te Samarang dienst deed. Dit wachtschip is thans vervallen.

B E M A N N I N G.						Wanneer in Nederlandsch- Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Waar bij het einde des jaars gestationneerd.	Verdere aantekeningen (die ook het 1ste kwartaal 1884 betreffen en, wat het jaar 1883 aangaat, zich aansluiten aan de opgaven in bijl. F van 't vorig verslag).
a) Bepaalde sterkte. (ongerekend de 10 pct. bovenrol).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.						
Euro- peanen.	Inlan- ders.	31 Dec. 1882.		31 Dec. 1883.				
		Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.			
.....		156	107			18 Juni 1873		Wegens het uitbreken van de cholera aan boord van de <i>Zeeland</i> , werd deze bodem den 1sten Augustus 1883 naar Onrust gesleept, door de bemanning ontruimd en den 8sten December voor goed buiten dienst gesteld. (Sedert 1 Augustus 1883 werd in den dienst van wachtschip te Batavia bij afwisseling door andere bodems voorzien.)
123	28			127	61	In Indië in dienst gesteld op 10 Sept. 1875 (aldaar gebouwd).	Soerabaija.	Sedert 1 Februari 1883, na ondergane herstelling, weder als wachtschip in dienst gesteld.
.....		c) 166	c) 131			3 Oct. 1875		Sedert 31 Januari 1883 tijdelijk buiten dienst tot het ondergaan van herstellingen.
.....		d)	d)			In Indië in dienst gesteld in 1864 (aldaar gebouwd).		Vertrok den 12den September 1883 van Samarang om te Onrust eenige herstellingen te ondergaan. Het vaartuig werd echter den 10den October buiten dienst gesteld, als geen herstelling meer waard bevonden. Tevens werd besloten te Samarang geen wachtschip meer aan te houden.
234	69	176	67	132	43	15 Juni 1878		Maakte in April en in Juli 1883 een oefeningstocht respectievelijk langs de Noordkust van Java en in straat Soenda, en nam den 1sten Augustus den dienst als wachtschip te Batavia van de <i>Zeeland</i> over. Toen aan boord van de <i>Koning der Nederlanden</i> de cholera uitbrak, werd het schip in 't laatst van September door de bemanning ontruimd en gedesinfecteerd. Sedert den 10den November bevond deze bodem zich achtereenvolgens te Onrust en te Soerabaija om herstellingen aan de ketels te ondergaan.
229	53	50	37	256	114	25 Mei 1876	Bestemd voor diensten buiten de stations.	Na te Soerabaija van nieuwe ketels te zijn voorzien, vertrok deze bodem den 5den Mei 1883 naar Batavia om te Onrust in het dok te worden opgenomen. In Augustus werd een oefeningstocht gemaakt, waarna de <i>Prins Hendrik der Nederlanden</i> verder benuttigd werd ter beveiliging van de scheepvaart in straat Soenda en tot het doen van eene reis naar de door de Krakatau-ramp geteisterde kuststreken van Bantam en de Lampongsche districten. Van 13 November 1883 tot 24 Januari 1884 deed de <i>Prins Hendrik</i> dienst als wachtschip te Batavia. Sedert bleef deze bodem aldaar voor andere diensten beschikbaar.

d) Werd bemand uit de rol van het wachtschip te Soerabaija.

NAAM EN SOORT DER SCHEPEN.	Samen- stelling.	Te water gelaten in:	Diepgang in decimeters.	Aantal vuur- monden.	Stoom- vermogen in paarde- krachten (nominaal).	Grootste vaart onder stoom in geogr. mijlen (per wacht van 4 uren).	Tonnen- inhoud.
<i>Schroefstoomschepen 1ste klasse.</i>							
Atjeh	ijzer met hout bekleed.	1876	60	10	450	14	2160
Koningin Emma der Nederlanden . .	idem.	1879	61	14	450	14	2160
Leeuwarden	hout.	1861	56	10	250	7	1083
Personeel aan wal. .							

B E M A N N I N G.						Wanneer in Nederlandsch- Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Waar bij het einde des jaars gestationneerd.	Verdere aantekeningen (die ook het 1ste kwartaal 1884 betreffen en, wat het jaar 1883 aangaat, zich aansluiten aan de opgaven in bijl. F van 't vorig verslag)
a) Bepaalde sterkte. (ongerekend de 10 pct. bovenrol).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.						
Euro- peanen.	Inlan- ders.	31 Dec. 1882.		31 Dec. 1883.				
		Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.	Inlan- ders.			
263	57	258	53	230	38	27 Maart 1880		Bevond zich van 15 April tot 3 No- vember 1883 in de wateren van Atjeh en keerde den 9den November bij de vlag terug. Vervolgens maakte de Atjeh zich te Onrust gereed voor de terugreis naar Nederland. Den 21sten Februari 1884 werd met die bestem- ming de reede van Batavia verlaten.
263	57	249	64	242	60	3 Dec. 1881	Bestemd voor diensten buiten de stations.	Keerde den 8sten Mei 1883 uit de wateren van Atjeh terug en onderging te Onrust eenige herstellingen aan de werktuigen. Daarna werd deze bodem ook benuttigd om in straat Soenda te kruisen ter beveiliging van de scheep- vaart. Den 1sten Januari 1884 werd de Koningin Emma der Nederlanden weder naar Atjeh gezonden tot tijdelijke ver- sterking van de scheepsmacht aldaar.
.....		256				31 Dec. 1882 en 25 Jan. 1884		Na van 31 December 1882 tot 10 Fe- bruari 1883 in Indië te zijn geweest tot het verwisselen van schepelingen, keerde de Leeuwarden naar Nederland terug. In de tweede helft van 1883 werd deze bodem echter aangewezen ter aflossing van de Atjeh. Dienten- gevolge kwam de Leeuwarden den 25sten Januari 1884 weder te Batavia aan. Sedert onderging die bodem eenige herstellingen en verbeteringen te On- rust.
2654	¹⁾ 1058	2586	1174	2507	1114			
22	»	20	»	21	»			
2676	1058	2606	1174	2528	1114			

¹⁾ Op blz. 7 van deze bijlage is in de hierbedoelde kolom voor de Melvill van Carnbée opgegeven 45. Men leze daarvoor 48.